

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

Actieplan Start

Doelstelling I: Toename aantal starters

(01) *Vergroten bewustwording bij scholieren en studenten en (02) Road show ondernemerschap*

Stand van zaken

- Verspreiding best practices via regionale road shows (nader uitgewerkt in de brief)
- Ter ondersteuning: aantal institutionele acties onderwijs (idem)
  - prestatieafspraken ondernemerschap;
  - aandacht ondernemerschapsvaardigheden in kwalificatiestructuur/curriculum;
  - internationale leerstoel universiteiten;
  - aandacht ondernemerschap in lerarenopleiding;
  - bevordering ondernemerschapsstages docenten.

Indicator

- Percentage studenten dat ondernemers wil worden (MBO, HO);
- Streven voor MBO en HO is om najaar 2004 samen met het veld de indicatoren voor prestatieafspraken over ondernemerschap vast te stellen

(04) *Vergroten beschikbaarheid startkapitaal*

Stand van zaken

Begin januari presenteerde MKB Nederland een onderzoek van de Universiteit van Tilburg/RZO. Daaruit bleek dat starters en andere kleine bedrijven, snelle groeiers en bedrijven in enkele specifieke sectoren, knelpunten ondervinden op financieringsgebied. Die knelpunten kunnen leiden tot groeivertraging. Daarbij werd in het bijzonder aandacht gevraagd voor het eigen vermogen. Het interdepartementale rapport *versneld starten* stelt dat financiering een van de belangrijkste knelpunten vormt voor starters. Het rapport bevat het voorstel om de Borgstellingsregeling voor starters te verruimen.

Een ING-rapport uit april 2004 geeft aan dat vooral snelle groeiers en bedrijfsoverdrachten problematisch zijn (ING, *Financierbaarheid van het MKB, Schijn en werkelijkheid*). De signalen zijn dus niet helemaal identiek. Dat maakt een onderzoek dat EZ in januari 2004 is gestart, extra interessant. Dat onderzoek is namelijk gericht op knelpunten voor startende en kleinere bedrijven bij toegang tot kleine zakelijke kredieten. Nagegaan wordt of en tot welke hoogte van het krediet deze problemen spelen en wat de oorzaken zijn. Ook wordt gekeken of en zo ja hoe de BBMKB en eventuele andere instrumenten hiervoor een oplossing kunnen vormen.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

Actiepunt

- EZ-onderzoek wordt in juli 2004 afgerond. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek wordt bepaald of en zo ja welke maatregelen moeten worden uitgewerkt om de beschikbaarheid van kleine kredieten en daarmee de beschikbaarheid van startkapitaal te vergroten.

(05) Bazel II

Stand van zaken

Op dit moment worden betrokkenen geconsulteerd. Uit de tot nu toe gevoerde gesprekken komt naar voren dat Bazel II negatieve effecten heeft voor banken om venture capital te financieren. Er is een actieve lobby om deze negatieve effecten tegen te gaan, vooral gericht op de risicobeoordeling van venture capital-fondsen.

Actiepunt

- Zodra er meer duidelijkheid is over de inhoud van de afspraken uit Bazel II en dan vooral over de uitwerking door de EU en vervolgens over de ernst van de effecten, wordt gekeken of er aanvullend beleid moet komen.

(07) Evalueren durfkapitaalregeling

Stand van zaken

De regeling is bedoeld om het starters gemakkelijker te maken om voldoende werkkapitaal te verkrijgen. Op dit moment wordt een evaluatie uitgevoerd naar de effectiviteit van de regeling. Eind 2004 is deze evaluatie afgerond en is er voldoende inzicht om te beslissen over een eventuele aanpassing van de regeling.

(08) Aanvragen subsidies

Stand van zaken

Het kabinet heeft in april 2004 het rapport van de interdepartementale werkgroep *Starten van een onderneming* vergezeld van een kabinetsstandpunt naar de Tweede Kamer gestuurd. Het rapport bevat diverse aanbevelingen om het startende ondernemers gemakkelijker te maken subsidies te krijgen. Het kabinet heeft de aanbevelingen overgenomen om de bekendheid van websites en het inbouwen van aparte interfaces te vergroten. De aanbeveling om te kijken hoe de verschillende uitvoeringsorganisaties van de subsidieverstrekking kunnen worden gebundeld in één of meer uitvoeringsorganisaties, wordt meegenomen in het betreffende actieplan in het programma *Andere overheid*.

In het Administratieve Lastenprogramma is een apart traject gestart gericht op het verminderen van de administratieve lasten bij subsidieverlening. Er wordt een instrument ontwikkeld waarmee subsidieverlenende diensten zelfstandig de administratieve lasten van hun regelingen in beeld kunnen brengen, om de omvang daarvan te kunnen terugdringen. Iedere evaluatie van een subsidieregeling en iedere nieuwe regeling wordt

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

aan dit instrument getoetst. Ten slotte gaat het kabinet kijken hoe het aantal subsidieregelingen effectief kan worden verminderd. Daarbij gaat het kabinet ook na hoe de verbeteringen van EZ bij de innovatiesubsidies navolging kunnen krijgen.

Actiepunt

- Uitvoeren vergelijking studies.

(09) Starten vanuit uitkering

Stand van zaken

Het kabinet heeft in april 2004 het rapport van de interdepartementale werkgroep *Starten van een onderneming* vergezeld van een kabinetsstandpunt naar de Tweede Kamer gestuurd. Het rapport bevat aanbevelingen om het starten vanuit een uitkerings situatie te bevorderen. Het starten van een onderneming is een belangrijke mogelijkheid om uit een uitkerings situatie te komen. Er mogen geen belemmeringen zijn die zo'n overstap onnodig verhinderen.

Het kabinet onderschrijft het belang van adequate kennis, informatie en voorlichting over de ondernemersroute en de begeleiding. Ook goede communicatie met mensen die willen starten vanuit een uitkering, is van belang. UWV en gemeenten zijn in het voorjaar van 2004 op diverse plaatsen gezamenlijke pilots gestart, gecombineerd met een uitgebreide voorlichtingscampagne. Doel is om duidelijk te maken dat een eigen bedrijf een aantrekkelijk alternatief kan zijn voor een baan in loondienst. UWV wijst het eigen personeel op de kansen van uitkeringsgerechtigden om te starten als zelfstandige.

Het kabinet vindt dat de huidige faciliteiten adequaat inspelen op de gedachte dat de uitkeringsgerechtigde in de periode van uitkering naar werk niet meteen het (recht op) de uitkering verliest. Toch gaat het kabinet nog eens kijken naar wat de meest effectieve vorm is om uitkeringsgerechtigden te faciliteren bij het starten van een onderneming. De suggestie van de interdepartementale werkgroep om de voorgestelde startersfaciliteit ook open te stellen voor mensen in een uitkerings situatie, wordt expliciet betrokken bij het (standpunt over) het onderzoek naar de knelpunten in de toegang tot de kleine zakelijke kredieten.

Actiepunt

- Aantal mensen dat start vanuit een uitkerings situatie. In 2004 komt er een nulmeting. Daarna worden in overleg met gemeenten streefwaardes opgesteld.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

(11) Uitbrengen monitor etnisch ondernemerschap

Stand van zaken

De monitor geeft een beeld van de bijdrage die etnische ondernemers leveren aan economische groei en ontwikkeling (zowel op lokaal - als op nationaal niveau). De monitor geeft ook inzicht in de organisatiegraad onder etnische ondernemers en in het functioneren van netwerken. Er is een begeleidingsgroep ingesteld voor de monitor. Daarin zitten naast EZ ook de departementen van VROM, SZW, Justitie en VNO/NCW en MKB Nederland. De monitor is in oktober 2004 klaar.

Tijdens een seminar eind 2004 rond allochtoon ondernemerschap worden de resultaten van de monitor gepresenteerd. De aanbevelingen uit het rapport worden in workshops uitgewerkt tot concrete actielijnen. Alle relevante stakeholders worden voor dit seminar uitgenodigd.

Actiepunt

- Een, in vergelijking met autochtone ondernemers, evenredig deel allochtone ondernemers als percentage van de totale allochtone beroepsbevolking in Nederland. Op basis van de uitkomsten van de monitor besluit het kabinet of er behoefte is aan specifiek beleid om ondernemerschap onder allochtonen te stimuleren.

(12) Etnisch ondernemerschap in het Grote Steden Beleid

Stand van zaken

- Op dit moment stellen de Grote Steden de 'meerjarige ontwikkelingsplannen' op. Deze zijn eind 2004 klaar. Als er initiatieven worden ingediend zullen die voornamelijk liggen op het gebied van voorlichting en advies op buurt-/wijkniveau.
- Overigens ontplooiën veel steden al initiatieven om ondernemerschap onder allochtonen te stimuleren. Deze initiatieven worden geïnventariseerd; de rijksoverheid heeft veel contact met gemeenten, Kamers van Koophandel, brancheverenigingen etc. Enkele voorbeelden: 'Wijk in bedrijf' (Utrecht), 'Ondernemershuis' in Amsterdam, 'Stichting stabij' (Den Haag) en een kennisatelier over etnisch ondernemerschap (Rotterdam). De meeste van deze initiatieven hebben een voorlichtings- of adviserend karakter. Vaak gaat het om thema-avonden, cursussen en trainingen. Zo richt het ondernemershuis in Amsterdam zich op voorlichting en advies aan starters maar ook op het coachen van bestaande ondernemers. Het programma 'wijk in bedrijf' gaat verder. Via dat programma organiseert men twee tot driemaal per jaar voorlichtingsavonden over zelfstandig ondernemerschap. Daarnaast ondersteunt en coacht dit programma startende en bestaande ondernemers. Al deze initiatieven zijn gericht op achterstandswijken waar veel allochtonen wonen.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

(13) Senior ondernemerschap

Stand van Zaken

Vanwege de vergrijzing moeten wij in de toekomst in Nederland langer doorwerken. Ondernemerschap is een manier voor ouderen om actief te blijven op de arbeidsmarkt. Het gaat bij senior ondernemerschap om ondernemers die op latere leeftijd een onderneming starten, bijvoorbeeld vanuit een uitkering of loondienst.

Doel is toename van het aantal senior starters in Nederland. In de jaren '90 was nog 8% van de starters 50 jaar of ouder. Nu is dat 16%. EZ subsidieert samen met MKB Nederland het project Seniorstart. Dat programma wil ondernemerschap onder ouderen stimuleren door middel van kennisverspreiding en netwerkvorming.

Indicator

- Een evenredig deel seniore ondernemers als percentage van de totale oudere beroepsbevolking in Nederland (55 - 65 jaar).

(16) Verminderen van Administratieve lasten

Stand van zaken

In mei 2004 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang van de initiatieven die het ondernemers gemakkelijker moeten maken informatie van en naar de overheid te krijgen (TK 2003-2004, 29515 nr. 10). Met diverse gemeenten en overheidsdiensten worden in 2004 afspraken gemaakt over participatie in het Bedrijvenloket. Daarnaast wordt het aantal functies van het Bedrijvenloket uitgebreid.

Indicator

- In 2007 kan minstens 65% van de dienstverlening van de overheid aan ondernemers elektronisch plaatsvinden; deze informatie is dan ook beschikbaar via het virtuele Bedrijvenloket.
- Eind 2004 zijn alle formulieren te downloaden die horen bij de informatie die via het Bedrijvenloket wordt aangeboden.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

(17) Eenduidig beoordelen ondernemersbegrip

Stand van zaken

In april 2004 heeft het kabinet het wetsvoorstel *Wet uitbreiding rechtsgevolgen verklaring arbeidsrelatie* aangenomen (onder voorbehoud van een positieve uitslag van de wetgevingstoets door de minister van Justitie). Dit wetsvoorstel wil zowel opdrachtgevers die een arbeidsrelatie aangaan met een opdrachtnemer, als opdrachtnemers zelf, zekerheid geven over de vraag of bij die arbeidsrelatie premies werknemersverzekeringen en loonbelasting/premies volksverzekeringen (loonheffing) verschuldigd zijn. Om deze zekerheid te verschaffen worden de rechtsgevolgen van de VAR (verklaring arbeidsrelatie) uitgebreid.

Indicator

- Wijziging van de wet.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

Actieplan Start

Doelstelling II: Verhogen van de kwaliteit van starters

Indicator: Aantal starters dat 1½ jaar na de start nog onderneemt;
                  Houding ten opzichte van ondernemerschap.

(03) Aandacht in het onderwijs voor internationale aspecten van het ondernemerschap

Stand van zaken

- Begin dit jaar is een workshop 'Internationale competenties in het (V)MBO' georganiseerd. Doel was het inventariseren van mogelijkheden en behoeften om bij ondernemerschap in het onderwijs aandacht te besteden aan deze internationale vaardigheden.
  - In de road show (actie 2) zal ook aandacht besteed worden aan internationaal ondernemerschap.

Indicator

- Mogelijkheid voor indicator zal met OCW worden besproken als het beleidsterrein verder vorm heeft gekregen.

(06) Informal investment

Stand van zaken

Er wordt een consultatiedocument opgesteld op basis van een gespreksronde onder betrokkenen en bestudering van buitenlandse voorbeelden van stimuleringsbeleid. Uit de consultatieronde blijkt tot nu toe onder andere dat in Nederland al een aantal partijen actief is op dit gebied. Eventuele stimuleringsmaatregelen moeten de bestaande markt niet verstoren, maar leiden tot extra activiteiten. Binnenkort wordt het consultatiedocument aan de betrokken partijen voorgelegd. Aan de hand hiervan wordt in het derde kwartaal van 2004 een stimuleringsmaatregel uitgewerkt.

(10) Organiseren van handelsmissie voor vrouwelijke ondernemers

Stand van zaken

In het najaar van 2004 vindt een handelsmissie plaats naar Londen.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

(14) TechnoPartner

Stand van zaken

In januari 2004 hebben de staatssecretaris van EZ en de minister van OCW het actieprogramma TechnoPartner naar de Tweede Kamer gestuurd. Doel van het programma is het stimuleren van meer en betere technostarters door het scheppen van een beter klimaat voor deze starters binnen en buiten kennisinstellingen.

Op dit moment wordt een TechnoPartner-deskundigenpanel ingesteld. Via dit panel kunnen vertegenwoordigers uit bijvoorbeeld bedrijfsleven, kennisinstellingen en financiers invloed uitoefenen op het TechnoPartnerprogramma en suggesties geven voor eventuele accentverschuivingen.

Om streefwaarden te kunnen opstellen is een goede nulmeting nodig om te bepalen wat de huidige omzet van technostarters is. Daar is een extern onderzoek voor uitgezet. In de zomer van dit jaar kunnen de streefwaarden worden vastgesteld.

(15) Innovatief MKB

Stand van zaken

Innovatiesubsidie samenwerkingsprojecten (IS)

De IS-regeling is - zoals aangekondigd in 'In actie voor ondernemers!' - op 1 januari 2004 van start gegaan. Doel van de regeling is de projectmatige samenwerking tussen bedrijven onderling en tussen bedrijven en kennisinstellingen op het gebied van onderzoek en ontwikkeling te bevorderen. Bij het maken van de regeling is extra gelet op de toegankelijkheid voor het MKB. Ook starters kunnen gebruik maken van de regeling.

WBSO

In het hoofdlijnenakkoord is 100 mln. euro voor de intensivering van de WBSO gereserveerd (50 mln. euro in 2004 en 75 mln. euro in 2005). Op dit moment wordt gewerkt aan de concrete invulling van de intensivering vanaf 2005. Op 7 juli wordt een voorstel hiertoe ter informatie voorgelegd aan het Innovatieplatform.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

(18) Verbeteren informatievoorziening voor ondernemers

Stand van zaken

Startende ondernemers hebben vaak te maken met een grote hoeveelheid informatie vanuit allerlei verschillende organisaties. De Kamers van Koophandel hebben een standaardpakket voor startende ondernemers ontwikkeld. In de toekomst zullen in deze pakketten steeds meer gegevens van andere partijen gebundeld worden. Het Bedrijvenloket is hiervan het eerste voorbeeld.

Indicator

- In 2007 kan minstens 65% van de dienstverlening van de overheid aan ondernemers elektronisch plaatsvinden; deze informatie is dan ook beschikbaar via het virtuele Bedrijvenloket.
- Eind 2004 zijn alle formulieren te downloaden die horen bij de informatie die via het Bedrijvenloket wordt aangeboden.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

Actieplan Groei

Doelstelling I: Meer groeiers

(20) Verbeteren situatie op de arbeidsmarkt

Stand van zaken

Kenniswerkers

Om te kunnen ondernemen en innoveren heb je voldoende gekwalificeerd menselijk kapitaal nodig. Nederland kampt met een blijvende en misschien zelfs toenemende schaarste aan (hoogopgeleide) kenniswerkers, waaronder de voor innovatie belangrijke groep bèta-technisch opgeleiden. In 2004 heeft het kabinet het Deltaplan Bèta-techniek (broninformatie) uitgebracht. Hoofdpijnen uit het deltaplan zijn verbetering van het bèta-technisch onderwijs en het aantrekkelijker maken van het carrièreperspectief voor deze groep. EZ richt zich hierbij vooral op het stimuleren van mobiliteit van onderzoekers tussen publieke en private partijen. Op die manier worden banen aantrekkelijker en meer divers. Zo kunnen we goede onderzoekers houden en nieuwe aantrekken.

Leven Lang Leren

Het kennis- en vaardigheidsniveau van het menselijk kapitaal moet in de loop der jaren op peil blijven. Dit vraagt om een effectieve strategie voor een 'leven lang leren' (LLL). Daartoe is een 'Actieplan Leven Lang Leren' opgesteld. Een Platform onder leiding van het ministerie van OCW gaat het actieplan uitvoeren. In het platform nemen overheid, sociale partners en onderwijskoepels deel.

Daarnaast heeft EZ een relatief beperkt scholings- en hrm-instrumentarium ingezet. De komende tijd kijkt EZ welk deel van het instrumentarium een vervolg moet krijgen en in hoeverre het kan worden ingezet bij bovengenoemde actielijnen. Onderdeel van het instrumentarium gericht op menselijk kapitaal is ook het stimuleren van ondernemerschap in het onderwijs (zie actie 1).

Vermindering van uitval in het onderwijs en het aantal mensen zonder startkwalificatie op de arbeidsmarkt

Onder meer in het kader van de werkgroep beroepskolom van het Innovatieplatform wordt gewerkt aan de aanpak van het grote knelpunt van uitval en beperkte doorstroming in het onderwijs, vooral op VMBO-scholen. Het ministerie van SZW voert beleid om het aantal mensen zonder startkwalificaties te beperken.

Indicator

- Aandeel kenniswerkers (HRST) als percentage van bevolking ouder dan 15 jaar; streefwaarde: handhaven positie in top 5 van EU.
- Aandeel 25- tot 64-jarigen dat vier weken voorafgaand aan de enquête participeerde in enige vorm van scholing of training, streefwaarde: handhaven positie in top 5 van EU.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

(21) Arbowet

Stand van zaken

- Op het terrein van de arbeidsomstandigheden wordt in beeld gebracht welke regelgeving niet rechtstreeks voortvloeit uit dwingende internationale EU-verplichtingen (nationale kop). Vervolgens wordt gekeken of (een deel van) die nationale kop kan worden afgeschaft of vereenvoudigd.
- Deze analyse loopt mee in de bredere evaluatie van de Arbowet en het Arbobesluit, waarbij specifieke aandacht zal worden geschonken aan vereenvoudiging en deregulering. De voorbereiding van de evaluatie is in oktober 2002 gestart. Een van de onderdelen van de evaluatie betreft de uitvoering van een evaluatieonderzoek. Op 11 juni 2004 is dit evaluatie-onderzoek "Arbowet in beeld" naar de Kamer gestuurd. Op basis van dit onderzoek en enkele andere bouwstenen zal het Ministerie van SZW de evaluatie van de Arbowet en het Arbobesluit afronden en uiterlijk in november 2004 samen met de beleidsconclusies naar de Kamer zenden.

Actiepunt

- Evaluatie en aanpassing arbowet- en regelgeving

(22) Arbeidstijdenwet

Stand van zaken

Op 18 december 2003 heeft de minister van SZW het kabinetsstandpunt vereenvoudiging Arbeidstijdenwet naar de Tweede Kamer gestuurd. Daarin staan de uitgangspunten van het kabinet bij de vereenvoudiging van de Arbeidstijdenwet. Het kabinetsstandpunt stelt voor de normering van arbeids- en rusttijden voor werknemers van 18 jaar en ouder te laten aansluiten op datgene wat internationaal als basisbescherming voor werknemers is afgesproken. De Arbeidstijdenwet moet werkgevers en werknemers zo meer ruimte bieden om individueel afspraken te maken over arbeids- en rusttijden.

Op 15 april 2004 heeft de minister van SZW het kabinetsstandpunt met de vaste kamercommissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid besproken. Vervolgens dient de minister een adviesaanvraag in bij de SER. Uitgaande van een SER-advies in het najaar van 2004 is de verwachting dat begin 2005 een voorstel voor een aangepaste Arbeidstijdenwet naar de Tweede Kamer wordt gestuurd.

Actiepunt

- Vereenvoudiging Arbeidstijdenwet

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

(23) Kabinetsreactie ontslagstelsel

Stand van zaken

De Stichting van de Arbeid heeft op 15 juli 2003 haar opvattingen over het rapport van de Adviescommissie Duaal Ontslagstelsel (Commissie Rood) kenbaar gemaakt. Het kabinet stuurt najaar 2004 een reactie naar de Kamer. Het kabinet wil hierbij ook een voorstel doen gericht op beperking van de ontslagvergoedingen die de kantonrechter vaak toekent bij ontbinding van de arbeidsovereenkomst.

Actiepunt

- Verzending kabinetsreactie naar de Tweede Kamer

(26) Kapitaalmarkt

Stand van zaken

In maart 2004 is de evaluatie van de BF-regeling gestart. Ecorys-NEI voert het evaluatieonderzoek uit. De resultaten van de evaluatie worden in juli 2004 opgeleverd. De officiële doelstelling van de BF is het opheffen van knelpunten in het aanbod van risicodragend vermogen aan in de kern gezonde ondernemingen.

De kernvragen van het evaluatieonderzoek zijn:

1. Heeft de BF-regeling een substantiële bijdrage geleverd aan het verminderen van de knelpunten die in de vorige evaluatie zijn geconstateerd?
2. Wordt de doelgroep van de BF-regeling nog steeds met knelpunten geconfronteerd op de Nederlandse kapitaalmarkt als het gaat om risicodragend vermogen? Levert de regeling een substantiële bijdrage aan het verminderen van die knelpunten?
3. Kan de regeling in de huidige of in een aangepaste vorm in de toekomst een substantiële bijdrage leveren aan het verminderen van het geconstateerde knelpunt onder 2.?

Daarnaast wordt in het onderzoek gekeken of de BF-regeling in de huidige praktijk voldoende aansluit bij andere overheidsregelingen gericht op de ondernemingsfinanciering, met name de Borgstellingsregeling (BBMKB).

Actiepunt

- Uit het geconstateerde bedrijfsprofiel en de aanbevelingen voor de regeling moet blijken of (ook) juist de groeiers van deze regeling gebruik hebben gemaakt.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

(30) Programma Administratieve Lasten

Stand van zaken

In april 2004 heeft het kabinet de voorstellen voor vermindering van de Administratieve Lasten aan de Tweede Kamer aangeboden. Rijksbreed zijn als eerste stap voorstellen ingediend voor een reductie van 18%. Tegelijkertijd hebben de betrokken departementen in afzonderlijke brieven hun eigen reductievoorstellen toegelicht. EZ heeft in de eerste stap voorstellen voor een reductie van 19% ingediend. De voorstellen liggen onder andere op de beleidsterreinen Marktordening, Energie, Telecom en Post & Statistiek. Een Gemengde Commissie – met ook vertegenwoordigers uit bedrijfsleven en koepelorganisaties - onder voorzitterschap van de heer Hans Smits heeft de reductievoorstellen van EZ opgesteld.

De tweede stap bestaat uit extra voorstellen die voor meer reducties zullen zorgen. Het gaat hierbij vooral om interdepartementale projecten. EZ gaat deelnemen aan projecten op het gebied van Toezicht, Gevaarlijke stoffen en Modelbedrijven. Deze projecten worden in de loop van 2004 en begin 2005 uitgewerkt. Administratieve lastenvermindering vindt daarnaast nog plaats via een Klankbordgroep voor bedrijven, de inzet van ICT (ICTAL) en een Europees traject. Verder wordt er een project Vergunningen gestart. EZ neemt het initiatief voor dit project, in samenwerking met de betrokken departementen. Het project is bij vergunningen gericht op:

- verkorting van de doorlooptijden;
- verminderen van de administratieve lasten;
- vergroten van de samenhang.

Voorjaar van 2005 worden de definitieve departementale plafonds voor Administratieve Lasten bepaald. Het doel van het kabinet is om in 2007 de administratieve lasten met een kwart te verminderen ten opzichte van 31 december 2002.

Indicator

- Streefwaarde: vermindering met 25% in 2007.
- Streefwaarde EZ: vermindering Administratieve Lasten met 19% in 2007.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

(35) Vereenvoudiging en flexibilisering BV-recht

Stand van zaken

- In gesprekken met betrokkenen (ondernemers, adviseurs, kredietverleners) is een aantal knelpunten en lacunes in de bestaande wetgeving geïnventariseerd. Deze punten zijn langs twee wegen aangepakt: er is opdracht gegeven tot het verrichten van rechtsvergelijkend onderzoek naar alternatieven voor kapitaalbescherming en er is een aantal experts uit de praktijk uitgenodigd om aanbevelingen te doen over het flexibiliseren en vereenvoudigen van het BV-recht. De voortgang van het project is te volgen op de websites van EZ en Justitie (www.flexbv.ez.nl en www.justitie.nl)
- Sinds 1 april 2004 is het rapport *Versoepeling van het BV-kapitaalbeschermingsrecht* van mrs. Lennarts en Schutte-Veenstra van de Rijksuniversiteit Groningen beschikbaar op de websites. Meest in het oog springende conclusie is dat het minimumkapitaalvereiste van 18.000 euro zonder grote bezwaren kan worden afgeschaft. Als alternatief zou een liquiditeitsverklaring bij oprichting kunnen dienen. Daarnaast stellen de onderzoekers voor om een aantal niet-effectieve formaliteiten bij oprichting van een BV af te schaffen (bank- en accountantsverklaring). Zij geven bovendien in overweging alternatieve wijzen van crediteurenbescherming na oprichting in te voeren, zoals een liquiditeitsverklaring bij het doen van uitkeringen aan aandeelhouders en bij financiële steunverlening aan toekomstige aandeelhouders. Hiermee verklaart het bestuur dat de BV in staat zal zijn haar schulden in het komende jaar te voldoen.
- Sinds 6 mei 2004 is het rapport *Vereenvoudiging en flexibilisering van het Nederlandse BV-recht* van de expertgroep onder voorzitterschap van prof. mr. De Kluiver beschikbaar op de websites. De groep pleit ervoor de toegankelijkheid van de BV te vergroten door het minimumkapitaalvereiste van 18.000 euro en bijbehorende verplichtingen af te schaffen. Het rapport sluit daarmee aan op het bovengenoemde rapport over de versoepeling van het BV-kapitaalbeschermingsrecht. Verder beveelt de groep aan om ondernemers zelf meer invloed te geven bij het vormen van hun BV. Terwijl nu de algemene vergadering van aandeelhouders het bestuur benoemt, vindt de groep dat bepaalde aandeelhouders hun 'eigen' bestuurders moeten kunnen benoemen. Ook de stemverhoudingen kunnen in de BV-statuten worden vastgelegd. De groep stelt daarnaast voor allerlei formaliteiten in de besluitvorming te versoepelen. Daar staat de aanbeveling tegenover dat crediteuren betere bescherming zullen genieten doordat bestuurders pas dividend aan aandeelhouders mogen uitkeren als zij verwachten dat de vennootschap in staat blijft haar schulden te voldoen. De aanbevelingen zullen er volgens de groep toe leiden dat de vereenvoudigde en flexibele BV een breed palet aan toepassingsmogelijkheden heeft, van eenmanszaak, familiebedrijf tot (internationale) joint venture.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

Op basis van beide rapporten en de daaruit voortvloeiende discussie maakt de minister van Justitie een wetsvoorstel. In de loop van 2004 wordt dat voor consultatie aangeboden op de bovengenoemde websites.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

Actieplan Groei

Doelstelling II: Betere omstandigheden voor groeiers

(24) Veilig ondernemen

Stand van zaken

In januari 2004 is het Actieplan Veilig Ondernemen ondertekend. Het ministerie van EZ is verantwoordelijk voor twee projecten:

- Aanpak Urgente Bedrijvenlocaties: in 2004 wordt gekeken welke randvoorwaarden nodig zijn voor de aanpak (zoals wijze van selecteren, financiering, etc); er worden maatregelen getroffen om de randvoorwaarden te realiseren; de aanpak van de eerste tien bedrijvenlocaties start dit jaar.
- Aanpak Transportsector: overheid en bedrijfsleven kijken dit jaar wat precies de problemen zijn en welke oplossingen mogelijk zijn. Dit najaar ondertekenen overheid en bedrijfsleven vervolgens een convenant gericht op vermindering van de criminaliteit tegen de sector met 25% in 2008.

In maart 2004 is de *Subsidieregeling bestrijding winkelcriminaliteit G30* in de Staatscourant gepubliceerd. De subsidieregeling stimuleert innovatieve projecten gericht op de aanpak van winkelcriminaliteit in de dertig grootste steden. In 2004 wordt bekendgemaakt welke projecten subsidie krijgen.

Voor het eind van de zomer adopteert de staatssecretaris van EZ al een eerste winkelgebied als pilot.

Indicator

- Afname van de criminaliteit tegen het bedrijfsleven met 20% in 2008 en vermindering van de winkelcriminaliteit in 2006 met 25%.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

(25) Stimuleren van internationaal ondernemerschap

Stand van zaken

In de afgelopen periode heeft EZ alle nieuwe en kandidaat-lidstaten van de EU bezocht, meestal met een handelsmissie. Tijdens de bezoeken hebben politiek en deelnemende bedrijven nuttige contacten gelegd.

Sinds 1 januari 2004 is de dienstverlening van de posten in negen landen kwalitatief opgewaardeerd. Op basis van de resultaten zal besloten worden of dat in meer landen kan gebeuren. Op 1 april 2004 zijn de EVD en Senter Internationaal samengevoegd tot een agentschap voor internationaal ondernemen en samenwerken.

Indicator

- Het aantal MKB-bedrijven dat exporteert;
- De EVD meet bereik (aantal bedrijven), klanttevredenheid en bijdrage aan internationalisatie van de eigen producten voor het internationaal opererende bedrijfsleven.

Op basis van deze metingen zijn norm- en streefwaarden opgesteld. Vanaf 1 januari 2004 worden ook de effecten gemeten van de dienstverlening aan Nederlandse bedrijven op belangrijke economische posten.

(27) Aanpakken tegenstrijdige regels

Stand van zaken

Op basis van de rapportage van het meldpunt en het covenant worden de knelpunten nu echt aangepakt. In maart 2004 zijn zeven sectorgerichte werkgroepen in gemeenten van start gegaan, waarin relevante verantwoordelijke partijen meedoen (ondernemers, brancheorganisaties, inspectiediensten, gemeenten en eventueel provincies).

Doel van de sectorgerichte werkgroepen is te komen tot eenduidige, praktisch uitvoerbare aanwijzingen en communicatie vanuit de overheid als geheel naar ondernemers.

In juli 2004 leveren de sectorgerichte werkgroepen resultaten op: voorstellen voor verbetering van de operationele werkprocessen en inhoudelijke oplossingen voor individuele cases. Op basis van de verbeteringsvoorstellen worden vervolgens best practices ontwikkeld die landelijk kunnen worden uitgerold.

Indicator

- Streven is om in 2004 400 van de gemelde tegenstrijdigheden te hebben weggenomen

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

(28) Voorgenomen regelgeving

Stand van zaken

Het meldpunt voorgenomen regelgeving onderwerpt nieuwe regels aan de 'Bedrijfseffectentoets'. Sinds kort bestaat de mogelijkheid om daarbij het bedrijfsleven te consulteren door middel van een bedrijvenpanel. Ook wordt onderzoek verricht naar de omvang van de nalevingskosten (exclusief administratieve lasten) van regelgeving voor het bedrijfsleven.

(29) Regellichte zones

Stand van zaken

Op dit moment krijgt de opdracht voor de haalbaarheidsstudie vorm in overleg met de betrokken partijen. De opdracht zal in ieder geval bestaan uit een inventarisatie van vergelijkbare initiatieven in het buitenland. Daarbij gaat het onder andere om de economische wenselijkheid en de juridische haalbaarheid van een regellichte zone. Op basis van de resultaten van de haalbaarheidsstudie (verwacht eind 2004) wordt al dan niet besloten zo'n regellichte zone in te stellen.

(31) Think small first

Stand van zaken

Op dit moment wordt onderzocht hoe in de vorming van het beleid al meer aandacht kan worden besteed aan de gevolgen van dat beleid voor het MKB. Zoals gezegd biedt de Bedrijfseffectentoets de mogelijkheid al in een vroeg stadium van het wetgevingsproces het bedrijfsleven te consulteren via het bedrijvenpanel.

Ook komt er meer aandacht voor het MKB bij het tegengaan van Administratieve lasten. Zo wordt in de elektronische handreiking die Actal heeft opgesteld voor wetgevers bij ministeries, expliciet aandacht gevraagd voor de gevolgen voor het MKB. Daarbij komt bijvoorbeeld de vraag aan de orde of de informatie-uitvraag niet kan worden beperkt tot een selectie of (kleinere) steekproef uit de betrokken bedrijven, of voor kleine bedrijven te volstaan met minder of kortere vragen.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

(33) Coaching

Stand van zaken

Om ondernemers bij het ondernemen te assisteren is EZ een coachingsproject gestart. Daarbij definiëren wij coaching als volgt: voorlichting en (strategisch) advies op maat door middel van 'één op één' menselijk contact tussen ondernemer en coach. Eerst is geïnventariseerd wat er op dit gebied (publiek en privaat) al gebeurt. Voor deze eerste fase van het project is gebruik gemaakt van diverse databanken. Daarnaast zijn en worden er interviews gehouden met betrokkenen zoals Kamers van Koophandel, Ondernemersklankbord en gemeenten. Op dit moment wordt gekeken waar de lacunes liggen. Ook dit gebeurt in overleg met de diverse stakeholders en betrokkenen. In de tweede helft van 2004 start een (regionale) pilot, waarbij rekening wordt gehouden met bestaande initiatieven.

Indicator

- In 2006 is 60% van de ondernemingen bekend met de coaching-infrastructuur;
- In 2006 bestaat er een transparante coaching-infrastructuur.

(34) Snelle groeiers

Stand van zaken

Snelle groeiers zorgen voor relatief veel nieuwe banen en zijn innovatiever dan andere bedrijven. Uit onderzoek van Deloitte & Touche in opdracht van EZ blijkt dat snelle groeiers vaker dan gewone bedrijven tegen de volgende knelpunten aanlopen:

- Zij kunnen moeilijker aan voldoende gekwalificeerd personeel komen.
- Knelpunten bij management & organisatie: door de snelle groei is de interne rolverdeling onduidelijk, zijn er onvoldoende mogelijkheden om taken te delegeren, is er gebrek aan heldere strategie en aan aanpassingsvermogen.
- Knelpunten bij het krijgen van financiering onder redelijke voorwaarden: banken zijn terughoudend.

De belangrijkste aanbeveling uit het onderzoek is dat branchegerichte en regionale netwerken en coachingprogramma's voor snelle groeiers moeten worden gestimuleerd.

In 2004 wordt onderzocht of het mogelijk is zulke netwerken en coachingprogramma's voor snelle groeiers op te zetten. Hierbij wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij bestaande initiatieven.

Samen met De Baak en Growth Plus Nederland is EZ van start gegaan met de eerste en de tweede module van de masterclasses 'Fast Growth' voor snelle groeiers. De reacties van deelnemers waren positief. In totaal worden nog vier modules georganiseerd. Drie daarvan vinden dit jaar plaats.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre het instrumentarium gericht op het beter functioneren van de kapitaalmarkt aansluit op de behoeften van snelle groeiers.

Indicator

- In 2010 moet Nederland de achterblijvende positie bij het aandeel snelle groeiers in de bedrijvenpopulatie (9%) ten opzichte van de benchmarklanden hebben ingelopen (gemiddelde van de benchmarklanden VS, VK, Denemarken, België en Duitsland is 15%).

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

Actieplan Bedrijfsoverdracht en bedrijfsbeëindiging

Doelstelling I: Meer geslaagde bedrijfsoverdrachten

(36) Vergroten bewustwording tijdige voorbereiding

(37) Toolkit bedrijfsoverdracht

Stand van zaken

Een samenwerkingsverband tussen EZ, VNO-NCW, MKB-NL en de VVK gaat de problemen rond bedrijfsoverdrachten breed aanpakken. In oktober 2004 ontvangen alle ondernemers boven de 50 jaar een brief van de staatssecretaris van EZ samen met de partners in het project. Deze brief wijst hen op het belang van een goede en tijdige overdracht. Daarbij wordt een 'toolkit overdrachten' gepresenteerd. Die toolkit is een eerste handreiking aan de ondernemer die zijn bedrijf wil overdragen. Op dit moment wordt gewerkt aan het opstellen van de toolkit. Er is extra aandacht voor familiebedrijven. Vanwege emotionele betrokkenheid van familieleden kan de overdracht daar extra moeilijk zijn.

Indicator

- Aantal verstrekte toolkits (streefwaarde: 2000 opgevraagde pakketten in 2004);
- Aantal hits en zoekopdrachten op de ondernemingsbeurs.nl

(38) Vergroten bewustwording starters

Stand van zaken

De ondernemingsbeurs is een digitale database voor:

- ondernemers die hun bedrijf willen overdragen;
- ondernemers die een bedrijf willen kopen;
- intermediairs (bijvoorbeeld private adviseurs).

De Europese Commissie noemt de ondernemingsbeurs als best practice bij het bevorderen van bedrijfsoverdrachten. De ondernemingsbeurs is vooral interessant voor kleine bedrijven. Het ministerie van EZ ondersteunt dit initiatief van de VVK.

Indicator

- Het aantal matches dat via de ondernemingsbeurs tot stand komt tussen potentiële verkopers en potentiële kopers. Voor 2005 worden 15.000 contacten verwacht. Dit moet in de loop van 2006 en 2007 gaan oplopen naar 50.000.

Overzicht stand van zaken per actieplan, per doelstelling

Actieplan Bedrijfsoverdracht en bedrijfsbeëindiging

Doelstelling II: Betere stoppers

(39) Rapportage fiscale aspecten bedrijfsoverdracht

Stand van zaken

Het kabinet buigt zich op dit moment over de wenselijkheid van een herziening van de Successiewet.

(40) Verbeteren werking insolventiesysteem

Stand van zaken:

De wetgevingsadviescommissie ontwikkelt wetsvoorstellen voor de nieuwe Faillissementswet. Naar verwachting is eind 2004 een conceptwetsvoorstel beschikbaar.

Het nader onderzoek naar de wenselijkheid van het afschaffen van de fiscale voorrechten en het bodemrecht is voltooid in februari 2004. De onderzoeksresultaten van CPB, Ecorys-NEI en de Belastingdienst geven aan dat de directe budgettaire effecten omvangrijk en negatief zijn, maar dat daar ook positieve welvaartseffecten tegenover staan. Die laatste effecten zijn echter niet goed te kwantificeren. Op basis van deze rapporten kan dus nog geen afgerond oordeel worden gegeven over het effect van zo'n maatregel voor onze economie en voor de overheidsfinanciën.

Het kabinet wil daarom de beschikbare informatie uitbreiden met ervaringen uit een aantal andere landen, waaronder landen die in de afgelopen jaren vergelijkbare maatregelen hebben getroffen. De ministeries van Economische Zaken en Financiën zijn inmiddels begonnen met een internationaal onderzoek. Het kabinet wil besluitvorming over bodemrecht en fiscaal voorrecht aanhouden totdat de resultaten van deze internationale vergelijking bekend zijn.

Indicator

- Aantal faillissementen als percentage van het aantal stoppers (bij inwerkingtreding van de nieuwe wet)